

DEBRECZENI ELLENŐR.

Politikai, közgazdasági s társadalmi lap.

A SZABADELVÉPÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenkint ötször, u. m. Hétfőn, Kedden, Szerdán, Csütörtökön és Szombaton.

Előfizetési feltételek:
 helyben házas hordva vagy vidékre postán küldve.
 Egész évre 10 frt.
 Félévre 6 frt.
 Negyedévre 3 frt 50 kr.
 Egy hónapra 1 frt.
 Előfizethető helyben a kiadóhivatalban
Kutasi Imre nyomdájában, aztán
 Toldi K. Lajos és Ig. Csáthy Károly
 könyvkereskedéseiben, vidéken a posta-
 hivataloknál.

Hirdetési díj:
 öt hasabos petisior 6 krajczár. Nagyobb terjedelmű a többiből megjelölt hirdetéseknek leegedős történet. Helygűj minden hirdetés után 30 kr. Nyitási költségek minden sora 20 kr. Ezek a szűk kesztő által vétettek fel. — A hirdetések a szerkesztőségben és kiadói irodában.
 Az előfizetési s hirdetésnyújtás a kiadóhivatalban, a lap szellemi részében tartozó közlemények a szerkesztőség irodájában csepegtetve, Fried-ház 19. sz. alatt csepegtetve.

Debreczen, okt. 17.

(B. S.) Egy pár nap választ el azon időtől, midőn a képviselőház összejött, azon képviselőház, mely hivatta van a jelen felett oly bírálatot hozni, hogy az a haza jövőjének biztos alapköve legyen.

Tagadhatatlan, hogy soha képviselőház nehezebb viszonyok közt nem bajlódott komolyabb dolgokkal, mint mielőre a jelen parlament hivatta van. A boszniai kérdés s az ennek költségei által felzavart finansziális egyensúly, a Lajthán tul és innen fennálló kormányválság valóságos sishusi munkává teszik a képviselőház feladatát, megtalálni a tönkhelegző Ariadne fonalát.

Nem mondhatjuk, hogy a t. ház első ülését „szélesedő” előzi meg, sőt inkább nagyon tisztában lehetünk azzal, hogy a már most is zajgó ellenzék tele torokkal fogja betölteni a most néma padokat.

Tudhatjuk előre, hogy az ellenzék inteniója Simonyi-bőbeszédességében tálatálandó fel a nagy bubánatot, s teljes ornatusban fog nyilatkozni a népgyűlési határozat, hogy a kormány vád alá helyeztessék.

Az ellenzéknek ezen magatartása, mely a kormány vád alá helyezésének magasatos eszméjében keresi a testvérülési csókot, kétségtelenül szerves összefüggésben áll azon oktalannal gyűlölettel, mely a mai kormányférfiak személyisége ellen az ellenzék részéről uton-utófény nyilatkozik, s így el lehetünk készülvén, hogy az ellenzék most sem lesz hűtelen történelmi makacs vérmérsékletéhez s nem a bíráló, hanem a gúncsoló, nem a higadgt megfontolás, hanem a szenvedély hangját fogja hallatni.

Nem akarunk a kormány vád alá helyezésének érdemleges tárgyalásába becsatlakozni most, de annyit bátorodunk megjegyezni, hogy az ellenzéknek az a vádjja, hogy a kormány lámpavilág nélkül manipulál, neveltségessé teszi a népgyűlést, illetve az ellenzék kolompók határozatát, mert hiszen hogy lehessen józan észszel valakit vádolni akkor, midőn nem tudjuk: jót vagy rosszat cselekedett-e?

Épen ennek megírására a képviselőház legelső s legfőbb feladata.

A kormány, mely sohasem titkolta a képviselőház előtt tettenek indokait, sőt inkább becsületes őszinteséggel válaszol a haza dolgainak fény- és árnyoldalát, bizonyára az első napokban már nyilatkozik fog. Nyilatkozni fog őszintén az államférfiúi higgadság, a józan ész s férfias önértet jogosult hangján s a képviselőháztól elvárja, valamint elvárja az egész haza, hogy a kormány előterjesztéseit „sine ira et studio” vegyék kritikái szemlélődés alá.

Épen ezért tekintetben az ellenzékí árnyalatokra nem számítunk. Teljesen meg vagyunk győződve, hogy mondjon a kormány bármit, — az ellenzék vakon fog neki menni az államférfiúi bölcsességéből építhető pyramisnak is. Hanem számítunk a képviselőház azon higgadt elemeire, kiknek fejét nem zavarta meg a piaci népszerűség olcsó dicsősége, kiket eszmék lelkesítenek, nem phrasok, kiknek a haza zafiaság lengő zászlójuk, nem a személyek elleni vad gyűlölet.

Itéljen a képviselőház! De itéljen bölcsen. Itéljen úgy, hogy a keleti bonyodalmak gordiusi csomójából a nemzet létfontartási érdekének garantáltját gőrdítse ki. Itéljen, de nem a jelen áldozatok, vesztések, fájdalomak kínos benyomása alatt, hanem a bizonytalan jövő homályos üregébe vetett vizsga tekintettel.

Mert a jelen a jövőnek záloga. Az elhullatott honfiai vér, a bőven omló anyai és hitvesi könyzapor ma még csak keserűséget terem, de a jövő nemzedék áldásait is arathatja. — Ezt itélje meg az ifju parlament! Ezt elvárja a nemzet érdekeinek, létének, jövődjének bizományosaitól!

— A képviselőház első ülését a törvény által engedélyezett három nap utolsóján, szombaton f. hó 19 én fogja tartani. Ez ülésen a koronák és korjegyzők helyeiket elfoglalták, amaz a miniszterelnöknek egy átiratát fogja a házzal közölni, mely jelenti, hogy ő felsége másnap, vasárnap trónbeszédet fogja az országgyűlést ünnepélyesen megnyitni. A koronák egyuttal bejelentendik, hogy hol és mikor veszi át a választások ellen benyújtandó kérvényeket. A megbízó levelek átadása nem ezen első, hanem az alkalmasint hétón tartandó második ülésen fog megtörténni. Ugyanez ülésen fogja a koronák a választások ellen intézett petíciókat bejelenteni.

— Az osztrák-magyar kormány válasza Karathedy előterjesztésére legközelebb átadatik. A „Fremdenblatt” megjegyzi: Noha föl nem tehető, hogy a válasz, mint több föl jelenleg, fenyegetésekbe bocsátkoznak Törökország ellen, az nem szenvedhet kétséget, hogy határozottság s világosság tekintetében semmi kívánni valót nem hagy fenn.

— A vörös könyvet most állítják össze. Tartalma a legutóbbi tárgyalásokra vonatkozó diplomatis okiratokból, nevezetesen az Ausztria-Magyarország és Törökország közti folytatott conventióra vonatkozó tárgyalásokból fog állani.

— Az osztrák kormányválságról érkezett újabb hírek legvalószínűbbnek tünetik föl egy Pratis kabinet alakítását. Pratisnek czéjja szerint az, hogy kabinetjét, részint a föl miniszterekből, részint pedig a parlament két házának egyes kiválóbb tagjaiból konstruálja. A parlament elé még mindenesetre a mostani osztrák kabinet fogja lépni s csak ha a párt klubok helyesléssel fogadják Pratis kifj-tendő programját, fog neki fogni a kabinet alakításnak.

— Demobilisatión. A honvédelmi ministerium részéről, mint a „Bud. Corr.” értesül, tegnap éjjel Péterváradra, Eszékbe és Zimonyba ama távirati értesítés érkezett, hogy — az ott állomásozó honvédszázadok mindegyik százada felére leszállítandó, azaz, hogy a csapatok, küörös tekintettel az őrégbe korosztályukra azonnal haza bocsáttassanak. Ez a három zászlóalj a székesfehérvári, paksi és szegedi.

— Demobilisatión. A honvédelmi ministerium részéről, mint a „Bud. Corr.” értesül, tegnap éjjel Péterváradra, Eszékbe és Zimonyba ama távirati értesítés érkezett, hogy — az ott állomásozó honvédszázadok mindegyik százada felére leszállítandó, azaz, hogy a csapatok, küörös tekintettel az őrégbe korosztályukra azonnal haza bocsáttassanak. Ez a három zászlóalj a székesfehérvári, paksi és szegedi.

szilárdan épülnek, lehet mondani, hogy Szerajevó egy egészen új városrészzel gazdagodott. Összesen 70 barakk épül, ezek között 7 a tisztak számára. Nagy terjedelműek az istállók s tetemes területet foglalnak el a környékén. A barakkok napon száritott agyagból készülnek és fával fedettek be.

E barakkok közül 60 az ut baifélén, 10 annak jobbfélén épül s minden 10 barakk számára külön kúta ásának. Egy-egy ilyen barakkban 100 katonát helyeznek el, de szükség esetén 150 katonára is találó el helyet. A barakkok közepén emelkedik a sajátgósan égetett homorú tőrök téglaköb a kályha. A kályha, bármily ügyetlenül néz ki, nagy meglepetést, de csak fával lehet fűteni. Hét zászlóalj fog ekként elhelyezni s több ezer munkás dolgozik, hogy a barakkok még a frosz időjárás beállta előtt elkészüljenek. Most husz barakk dolgoznak s ezek közül néhány már teljesen elkészült.

Az építészektől, építészektől, asztalosok és lakatosok kivételével majd mind bosnyák kömvelek, ácsok és napszámok vannak alkalmazva, kik naponként 1 frt 30 krt, egész 2 frtot kapnak. Kezdetben olasz és horvát tengerparti munkásokat alkalmaztak, s azokat nagy számban és nagy költséggel hozták ide. Ezek azonban sokkal lanyhabban dolgoztak, mint a bosnyákok, folyton magasabb béreket követeltek s favágásra csak nagy fizetés mellett lehetett őket bírni; sőt gyakran megtörtént az is, hogy ha előleget kaptak, megszöktek. Az építést messziről kell idehozni, mert Szerajevó környéke, mely különben is szegény vidék, teljesen ki van irtva. A fát magas hegyekről kell Szerajevóba szállítani. A szállítás rendkívül nehézségekkel jár, mert sem az utak mincenek jó karban, sem kocsiakat nem lehet szerelni.

A vállalkozók azonban lehetőleg iparkodnak, hogy az új városrészt még a tél beállta előtt teljesen elkészüljön.

Nem kevésbé érdekes, a mit a szerajevói élet viszonyairól ír a Bosn. Corr.

A török városok közmondásos olcsósága azonnal elűnt, mihelyt a mi csapatunk bevonultak. A kereskedők és vendéglősök ugyanis látták, hogy katonáink a nélkül, hogy alkudnának, mindent készpénzzel fizetnek; ennek következtében vérszemet kaptak s az árakat hallhatlan módon emelték. A panaszokhoz az mondják, hogy Broodon keresztül kájják az élelmiszereket, szekereket pedig most nem lehet kapni.

Ez azonban nem áll, mert a kenyeret, húst s főbb élelmiszereket a bor kivételével az itteni vásáron veszik. A markótainok közül a legtöbb így járt el. Dohány van elég, szivar azonban épen nincs.

Buorozott szobákat a mi fogalmaink szerint a keleti népek nem ismernek. A szoba három oldalán széles löcsaszőnyeg emelkedés meg végig s ezt úgy szék, és asztal gyantát használják. Estére takarót és vankost adnak s kész az ág. Így lakos Szerajevóban legalább 20—30 frba kerül. Valódi szálló csak egy van a „Hotel Central.” Ez egy görög szállója a legprimitívbb berendezéssel. Európai vendéglőddig létezik nyitottak, de tömredék lakonyha létezik s ezek csak török ételeket készítenek. Kávéház bőségben van, csinosan berendezettek is, tekeasztalokkal, de lapok nélkül. Sört nem lehet kapni sehol.

Külföld.

— A Görögország által tanusított magatartásról a thesszáli és epirui fölkelés szemben adott fölvilágosítást a görög ministerelnök Komondoros, az atheni kamra 15-diki ülésében. A minister azt mondja: „Nem felelem tartozata vissza Görögországot attól, hogy a háboruban részt ne vegyen, hanem Anglia biztosítása, melyszerint a hellén jogok a congressus meg fognak óvatni. A berlini congressus csakugyan Görögországra kedvező határozatot hozott: de kivétel halogatattik. Még remélhető a Török- és Görögország közti egyezség; de ha Törökország továbbra is tagadólagos politikát követ, egy hatalmas görög sereg oly eseményeket fog fölírni, melyekkel szemben a hatalmak kényszerülve lesznek majd a görög kérdéssel foglalkozni.” Komondoros újabb 35 milliónyi hitet kér, hogy a hadsereget 40,000 före kiegészítthesse.

— A Rhodope-hegységben forrongó lázadás lecsillapítására kiküldött nemzeti közi

— Legyen meg a kívánságod! — azt mondta az angyal.

— És az ember gazdag lett, megpihenhetett, puha gyékényre heveredhetett és selyem kimonóba öltözhetett.

Akkor arra ment a császár. Kengyelfutók és lovasok igitték előtte, fényes hadinép kísérete és aranyló ragyogó napernyőt tartottak feje föl.

— Mit ér nekem, hogy gazdag vagyok, ha nem mehetek olyan kiséző sereggel és nem tartanak a fejem fele aranyló napernyőt? — mormogott az ember. — Oh bár csak császár lehetnék!

— Az fogsz lenni, — mondta az angyal.

— És császár lett. Lovagok nyargaltak előtte is, utána is, és aranyló ragyogó nagy napernyőt tartottak a feje föl.

Hanem a nap égő sugarairól leperzselte a földet s nagyon bánította az ember szemét.

— Eh! mit ér császárnak lenni, ha a hőség elcsigáz s a nap hatalmaskodik fölöt-

biottság jul. 21-én megkezdett működéséről jegyzőkönyvet készített, melyekből a következő részleteket közli: Batak, Eszki Zagra, Sipka s a Tundza-völgy mentén Hain-Boghazig a keresztény bolgár lakosság erőszakkal ellen-szegül a mohamedán menekültek visszatérének. A kaza-i kerületben azon időből, a midőn az oroszok Philippopolisba bevonultak 10,000 menekülő van, eredetileg 60,000 volt, de nagyobb része Asziába szállítottak. A menekülők vonakodnak lakhelyeikbe visszatérni, mert attól tartanak, hogy a bolgárok által legyilkoltatnak.

A menekültek majdnem kivétel nélkül a legiszonyosabb állapotban vannak, mert a gyors futásban nem bírták meg a legszükségesebbet sem magukkal vinni. Általán vonakodnak hajdani lakhelyeikbe visszatérni, mert attól tartanak, hogy a bolgárok által legyilkoltatnak.

Julius 25-én a bizottság kihallgatja a menekültek bizalmi embereit, kiknek nyilatkozataiból kitűnt, hogy a környéken még mindig 7500 menekült van.

A tatár-bazardzsiki menekültek vér-fagyasztó leírását adják a muzulmánok között véghez vitt mészáriásoknak. Azt mondják tovább, hogy éhség és egyéb nélkülözések következtében van ugyan sok beteg közöttük, (leginkább lázzal) de himlős vagy ragadó betegséggel egy sem. Meneküléseik óta a számarány közöttük így áll: 1/4 részük ismét visszatért szülőföldjére, 1/4 meghalt, a másik fele itt van. Mi lett a honukba visszatértekből, azt nem mondhatjuk. — Valamennyi család, melyet ösmernek, kivétel nélkül vesztett egy vagy több családtagot.

A filippói kerületből a menekültek azt mondják, hogy az uton Karhova és Muderiszyn át a falvakban 83 fejezett megcsontított hulla láttak. Muderiszyn-ben magában az orosz katonák még 20 parasztot gyilkoltak le, és több fiatal lányt becselenítettek meg.

A menekültek most Armani felé fordultak és ott a hatóság oltalmába adták magukat — de alig érték oda is az orosz csapatok, a gyilkolás folytatását vette.

Az oroszok felgyűjtötták a következő helységeket: Szefceke, Burgasz, Usztricsa, Drenova, Yanavitszo, Eruszovo, Szretro, Votlich, Borova, Jusz Koepira, Kratsisz.

A menekülők élken leírják, amint 50 60,000-en 30—40,000 különféle fuvarral, az asszonyok és gyermekek elől, a férfiak védelmére hátul Armani felé vonultak. Ezen az uton, amár csendesen és fegyverrelen haladtak tovább, az oroszok által meggyúval is meglettek támadva.

A zavarban több mint 2000 asszony és gyermek fut a folyóba.

Az orosz felhatalmazott e helyen kifogást tesz a kihallgatás módja ellen, de bebizonyítja előtte a valómások alapságát.

Valamennyi további kihallgató és leírás hasonlít az előzőkhöz és hajmeresztő tényeket hoznak napfényre.

Cairói olasz miniszterelnök a választói által okt. 15 én Páviában tiszteletre rendezett díszbenedben behatolag beszélt Olaszország belügyéről és a cabinetje által külfelé következő politikáról.

Az Oxus partján az oroszok ügyelő hadtestet foglaltatni. Eziránt Szt.-Pétervárról nagy haditanácsot tartanak, melybe Tötleben ty. is meghívott. Természetes, hogy ezen intézkedés nem Sir Ali, hanem az angolok ellen van irányozva. Az ind-angol alkirály követeli, hogy Sir Ali Pesaverbe jöjjon. A háborút elkerülhetlennek tartják.

Napi hírek.

— **Mária Valéria** főhercegnőt Gödöllőn a sportnak egy igen mulatságos nemével mulattatták. Tegnapelőtt zsákban futtatást rendeztek a kis főhercegnő nagy örömeire. Versenyzők voltak a királyné kis szerezése és 3 lovászgyerek, a ki nyakig zsakba kötve, nagy buzgóan igyekezett a kitűzött cél felé. Persze zsakban lehetetlen a futás, — s a versenyző gyerekek csak úgy bukdácsolnak benne. Különösen komikus mozdulatai voltak a szerezésnek, a ki a lovásokat roppantul szeretett volna lefűzni. Az igyekezet karba vészett, mert ugyancsak nehéz volt mozogni; sokan bukncuztak hanyatnak. A kis főhercegnő szinté könyezett a nevetéstől. Még a királyné is kitűnően mulatott. Hogy pedig a verseny ne legyen

tem? — panaszokod most újra. — Oh, én nap szeretnék lenni.

— Jé, — mondta az angyal; — hát légy nap!

— És nap lett belőle s jobbra, balra, le és föl, szereszett lövete sugarait és elégette a füvetek a földön s a fejedelmek arczeit a kik a földön járnak. Hanem akkor egy f-lhő toladott a nap és a föld közé s nem erzetette le a földre a nap sugarait.

— Jaj, ha a felhő hatalmasabb, mint én akkor jobb szeretnék felhő lenni!

— Hát légy az! — mondta az angyal.

— És mindjárt felhő lett belőle s nagykevélen leereszkedett a nap és a föld közé és fölfogta a nap sugarait, úgy hogy az árnyékban ismét zöldsüni kezdett a föld.

Aztán elkezdett nagy cseppeket hullatni, aztán záporosodt ereszlett le, aztán meg felhőszakadást, úgy hogy a patakok kifűntöttek és a folyók kiáradtak és mindent elborított a víz. Csak egy szikla maradt helyén mozdulatlan.

puszta sikeresen, akadály is volt a pályán egy köteg zsup alakjában, — amit át kellett ugorni. A versenyzők fölött e ponton kobászdarabok s erekek voltak fölaggatva, a miket úgrásban közben a szájkuk kellett elkapni. A verseny végével a kis főhercegnő 3—3 ezüst tallért tűzött a futók meléire.

— **A Boszniában elhunyt** Trefort Ervinről egy barátja igen meglevő emlékezik meg a „F. L.”-ban. Az ifju a férfias jellem és lo-vagyság mintaképe volt. Jó barát s munkás hivatalnok. Szívjában szenvedett s, így könnyen menekülhetett volna a katonaságtól, de nem akart. A hoi más ember fia ott van, legyen ott a miniszter fia is — mondta. A férfias mulatságokat, a sportot igen szerette, s mielőtt eltávozt volna, utóljára menüen be a csónakháza, — maga számára a következő napra e programot írta fel: „Holnap kirándulás a Boszna folyóba!” Szegény nem tudta, hogy ez lesz az utolsó kirándulása!

— **Nagy a horodszükség** a bormelékkel országszerte. Sok ember az egész bormelék palinának fűzi ki, hogy kevesebb lehetne, luzzó dezsát, fordó kádat. A törkölty többnyire petróleumos horodtka rakják, hogy erősebb legyen a pálinka. A bor pedig hallatlan olcsó, kivéve Debreczen, a hol a korcsma-ajtókon így felirat szemérmelenedik: „az új bor 16 kr.” 16 krt midőn 2 kr-ral szőlőre árulják a gazdák!

— **A zsidó házasságokra** vonatkozólag a legfőbb itelő-zék közelebb azon elvi fontosságot határozatot hozta, hogy a rabbi általi elváltás a zsidó házasságokat, a polgári törvéyszék igénybevétele nélkül is felbontja.

— **Postaügy.** Értesítenek a t. közönséget, hogy kiáradatucyan Tóth Sándor kereskedő ur iktetőben levélgjeggy árulás és levélgűjtő szerényen állítatik fel; a gyűjtő szerényből a levelezések d. e. 1/2, d. u. 1/2 és este fél 8 órakor fognak a pályaudvar postahivatal által kiszáradni. Debr. 1878. oct. 16. án. M á y e r p. hiv. főnök.

— **Az osztrák államasut-társaság** elnöke, br. Wodianer Fülöp, mint Bécsből tudtják, Párisba utazik, hogy a társaság bizottságával az orsova-vecseiroi kape-alkot ügyében teendő lépések és valószínűleg a magyar közlekedésügyi ministerium által kívánt szervezkedés iránt is értekezzen.

— **Egy magyar születési commundar** elhunytá jelentik Angliából. Vermes Jenő, a Pére Duchesne volt kiadója, aki a commune házasságban való részve és miatt incoutumiam halálra volt ítélve, Colney Huchban Angliában meghalt.

— **Bismarck** hg. egyik unokaöccsége, mint a Standartnak Veleneczből jelenik el — revolverrel véget vetett életének.

— **Miként lehet 50 frtnyi adósságból** 100,000 frtnyi adósság? A módját feltalálta a bécsűbelyi Back Henrik uszoros, a ki a bünyfenítő törvényték előtt megejett tárgyalás értelmében a Grünkrauz Károly hadnagyának kölcsönzött 50 frtért 800 frtot iratott alá a megszorult kölcsönkérővel. Nemokára Back eladta a hadnagy váltóját Schmaid Mózesnek, a ki a váltó lejáratának napján, vagy a 800 frt készpénz lefizetését követelte Grünkrauztól, vagy pedig egy 10,000 frtotól szelő váltónak aláírását, mely váltó csak elfogadót atjának halála után lenne fizetendő. Az ezred parancsnoksága oda dönté el az elvi kérdést, hogy így esetben nem szükséges a becsületszék megtartása. A törvényték pedig Schmaidot 6 havi börtöure ítélte.

— **Egy siketnémák** álló meeting. Londonban a siketnémák intézetében egy igen furcsa jelenet folyt le közelebb. Az intézet nővédekéi közül vagy 40 en, csupa 18—20 éves fiatal ember egybegyűlt azon tétel fölött tanácskozni, vajjon igazsága van-e az indiai konyvának, hogy Sir Ali háborúval akarja megfenyíteni. Az értekezés az újjak nyelven történt és nagy tüzzel folyt. Igazán bámulatra gerjesztő volt azon fűrgeség, melylyel a tanácskozók újjak mozogtak, görbültek, kimeredtek. A fölvetett kérdésre, illetve az alkirály eljárására nézve igennel szavaztak és pedig 33 uj a helyeslés mellett, 5 ellene szavazott, 2 nem szavazott.

— **Segedelmesez.** A debreczeni illetőségű mozgósított katonák családjai részére begyűlt adományokból föltyatolag segélyeztettek: Csapó utca 3047 sz. a. Farkas Jánosné Kozma Juliánna 10 fr. pña 3558, Nagy Ferenczné Botka Eszter 1 gyermek. 8 frttal. Cs. u. 315. Hajdu

A „Debreczeni Ellenőr” tüzéje.

Egy japáni mese.

Az utóbbi pár évtizedek tapasztalatai eloszlatták már azt a meggyökerezett balvele-ményt, mintha a chinai egygűj s a japáni az érékiség posványába sünyedt, két degenerált nép volna. Különösen a japánit mindinkább úgy kezdik ismerni, mint szellemes népet, mely talán már nemokára méltó helyet fog elfoglalni a civilizált nemzetek sorában. Ez az általános vélemény róluk, habár otthon nem hordanak is még cilindert kalapot és fekete frakkot, mint küldötték a bécsi és párisi világgkiállításokra.

Japán irodalmi tekintetben is jelentékeny helyet foglal el. Jedoban rendes könyvkereskedéseket talál az ember, ép úgy mint a mi nagy városainkban, minden házban könyveket

olvasnak s majd minden utcaszögleten órák hosszág hallgatja a nép a mesélőket és románzékenyeket. A jelei és kiotoi császári könyvtárak mindegyike 150,000 kötetből áll. De az európaiak eddig csak a kereskedelmi előnyök felhasználására irányzóttak minden gondjukat s alig akadt egy-két ember, mint Sir Rutherford, vagy Humbert, a ki némi fígyelmet fordított ez ország szellemi termékeire is.

Ez utóbbi feljegyzése után közlünk itt egyszéj japáni népmesét Humbert azt a címet adta neki: „A kőfaragó” s a mese így szól:

Volt egyszer Japánban egy szegény kőfaragó, nagyon szegény ember, nagyon sokat dolgozott és nagyon keveset keresett és sehogyszem volt megelégedve sorsával.

— Oh! csak egy napig lehetnék gazdag, hogy puha gyékényen alhatnék és selyem kimonóba öltözhetnék!

Igy panaszokod a szegény ember s egy jó angyal meghallgatta.

mes-
kül-
rdel-
nég-
nap-
ljon-
neg-
vas-
ye-
m-
mil-
tok-
rain-
oz-
lás-
fel-
de-
az-
eg-
ón-
ial-
sz-
on-
r-
bi-
iz

